

TNF alpha blokkerende therapie

Uw maag-darm-leverarts (MDL-arts) heeft u TNF alpha blokkers voorgeschreven voor de behandeling van de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa (chronische darmontstekingen). Voorbeelden van TNF alpha blokkers zijn:

- infliximab (Remsima/Remicade®)
- adalimumab (Humira®, Imraldi®/Amgevita®)
- vedoluzimab (Entyvio®)
- golimumab (Simponi®)
- ustekinumab (Stelara®)

Om deze geneesmiddelen juist te gebruiken is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet.

Werking

Medicijnen genezen inflammatoire darmziekten, zoals de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa, helaas niet. Wel zijn er medicijnen, die het ontstekingsproces onderdrukken en klachten verminderen. Ook voorkomen de medicijnen dat de ziekte opnieuw opvlamt, wanneer de ziekte niet actief is.

TNF alpha is een belangrijk eiwit in het afweersysteem. Het eiwit activeert afweercellen die zich tegen het eigen lichaam keren. Hierdoor ontwikkelen ontstekingen zich verder of nemen toe. Mensen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa hebben teveel TNF alpha in hun darmen. Door TNF alpha zoveel mogelijk te binden, worden de ontstekingen minder ernstig of kan het ontstekingsproces (soms) volledig geblokkeerd worden.

TNF-alpha blokkers komen uit de biotechnologie. Daarom wordt de naam 'biologicals' ook wel gebruikt voor deze medicijnen.

TNF alpha blokkers toedienen

- U krijgt infliximab, vedoluzimab en ustekinumab toegediend via een infuus op de dagbehandeling in het ziekenhuis.
- Adalimumab en golimumab spuit u zelf via een injectie in uw huid. De MDL-verpleegkundige leert u hoe de injectie inspuit. Het inspuiten doet u thuis. U hoeft hiervoor niet naar het ziekenhuis te komen.

Injecteren

Voordat u begint met de TNF alpha blokkers, leert de MDL-verpleegkundige u hoe u de medicijnen bij u zelf inspuit. Het verschilt per merk hoe u de pen gebruikt en bewaart, de MDL-verpleegkundige zal u instructies geven.

Hoe bewaart u de injecties?

- U bewaart de injecties in de koelkast (tussen de 2-8°). Zorg ervoor dat u thuis een goed werkende, ruime koelkast heeft. U bent er zelf verantwoordelijk voor dat u de medicijnen op de juiste manier bewaart.
- Wanneer u de medicijnen ophaalt, krijgt u een koeltas mee. Vervoer de medicijnen in deze koeltas. Zorg ervoor dat de medicijnen binnen vier uur thuis in de koelkast liggen.
- Leg de medicijnen nooit in de zon. De medicijnen mogen niet bevriezen.

Op reis

- Gaat u op reis? Als u de injectiepen binnen 2 weken gebruikt, kunt u de pen gebruiken, als u hem bewaard onder 25 graden. Als u voor een langere periode injecties mee moet nemen, moet u ze in een koeltasje vervoeren. Verwissel de koelelementen om de 3 á 4 uur.
- Gaat u vliegen? Om veiligheidsredenen kan de stewardess u vragen de injecties aan haar af te geven.
- Geef bij het boeken van uw reis aan dat u injecties in uw bagage heeft.
- Vraag uw apotheek om een medicijnpaspoort in het Nederlands en Engels.
- De MDL verpleegkundige heeft Engelstalige reisdocumenten (met uitleg over uw medicijnen). Vraag haar om zo'n document.

Het effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Voor zover bekend hebben TNF alpha blokkers geen slechte invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen, op een zwangerschap en op borstvoeding. Het is wel belangrijk om uw MDL-arts te vertellen dat u zwanger wilt worden, al zwanger bent of na uw zwangerschap borstvoeding wilt geven. Meestal wordt medicijngebruik tijdens de zwangerschap vermeden. Bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is het vaak nodig om door te gaan met TNF alpha blokkers. Een opvlamming van de ziekte is namelijk schadelijker voor moeder en kind dan de behandeling met TNF alpha blokkers.

Is screening op tuberculose nodig?

Tuberculose (of TBC) kan opvlammen door de TNF alpha blokkers. Vaak weten mensen niet of zij contact hebben gehad met iemand, die besmet is met TBC. Daarom krijgt u voordat u begint met de TNF alpha blokkers een huidtest (Mantouxprik) en wordt er een longfoto gemaakt. De huidtest wordt na 3 dagen afgelezen. De longarts verzorgt deze onderzoeken.

Wat te doen bij infecties?

Uw afweer tegen bepaalde infecties kan minder goed zijn tijdens TNF alpha blokkers. Overleg daarom met uw MDL-arts of huisarts bij een (mogelijke) infectie. Overleg ook met uw arts of u moet stoppen met de injecties wanneer u:

- een ernstige infecties heeft, zoals bloedvergiftiging (sepsis), een abces, tuberculose, ernstige terugkerende oorontsteking, longontsteking.
- een infecties door parasieten
- aanhoudende koorts en/of het starten van antibiotica.

U kunt doorgaan met de therapie bij simpele virusinfecties en/of verkoudheid. Na de behandeling van de infectie kunt u - in overleg met de MDL arts - de TN alpha blokkerende therapie weer beginnen. Twijfelt u, belt u dan de MDL verpleegkundige.

Wat te doen met vaccinaties?

Er is een verhoogde kans op complicaties na toediening van een levend verzwakt vaccin.

Daaronder vallen:

- BMR vaccin (Bof, Mazelen, Rode Hond)
- BCG-vaccin (Tuberculose)
- Oraal Tyfus vaccin
- Gele koorts vaccin
- Varicella vaccin
- Rotavirus vaccin

Deze mag u absoluut **niet** toegediend krijgen tijdens de TNF-alpha blokkerende therapie!

Vaccins van **gedode of geïnactiverde** micro-organismen als bacteriën en virussen of van ontgifte toxinen (giftstoffen van bacteriën) zijn wel veilig om te krijgen. Hieronder vallen:

- D(K)TP (Difterie, Kinkhoest, Tetanus, Polio)
- Tyfusvaccin m.b.v. injectie
- Cholera vaccin
- Meningokokken vaccin
- Haemophilus Influenza B vaccin
- Hepatitis A en B vaccin
- Influenza vaccin (griep prik)
- Rabiës vaccin
- Meningokokken vaccin
- Papillomavirus vaccin
- Pneumokokken vaccin
- Poliomyelitis vaccin

In uw bloed kan worden aangetoond of u voldoende antistoffen heeft aangemaakt. Door de behandeling met afweerremmende middelen voor uw darmziekte loopt u meer kans op een ernstiger verloop van infecties. Daarom wordt de griep prik (influenzavaccinatie) via de huisarts aanbevolen.

Wat doet u bij operaties of grote tandheelkundige ingrepen?

Wordt u geopereerd of krijgt u een grote tandheelkundige ingreep? Bespreek dit dan met de MDL verpleegkundige. Soms is het nodig om de behandeling met TNF-alpha blokkers (tijdelijk) te stoppen.

Wanneer mag u geen TNF alpha blokkers gebruiken?

U mag geen TNF alpha blokkers gebruiken wanneer u

- multiple sclerose (MS) heeft
- ernstig hartfalen heeft
- korter dan vijf jaar geleden kanker heeft gehad. En dan met name lymfeklierkanker.

Soms kan hiervan worden afgeweken.

Controles

Regelmatige controles zijn nodig om eventuele stoornissen in het bloed in een vroeg stadium te ontdekken. Deze controles vinden gemiddeld 4 keer per jaar plaats. TNF alpha blokkerende therapie is een middel dat geschikt is als onderhoud. Dus om de ziekte rustig te houden. U kunt de medicijnen voor langere tijd gebruiken.

Vergoeding

Het ziekenhuis vergoedt de TNF alpha blokkerende therapie.

Vragen

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie heeft gekregen. Met deze informatie beslist u met uw arts over uw behandeling. Heeft u na het gesprek met uw MDL-arts en na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust.

Contact met de MDL-verpleegkundige

U neemt contact op met de MDL-verpleegkundige, bij voorkeur via een patiëntenverzoek van MijnSpaarneGasthuis. U kunt ook een (telefonische) afspraak maken via de polikliniek MDL op telefoonnummer (023) 224 0075, of mailen via mdl@spaarnegasthuis.nl.

Hoofddorp: Line Meinsma, aanwezig maandag, dinsdag en donderdag in de even weken.

Hoofddorp: Sandra Peterson, aanwezig donderdag in de oneven weken.

Haarlem: Maartje Lubsen, aanwezig maandag, dinsdag, vrijdag op Haarlem Zuid en donderdag op Haarlem Noord.

Voor recepten, laboratoriumformulieren en het maken/verzetten van afspraken neemt u contact op met de polikliniek MDL, telefoonnummer (023) 224 0075.

Waar zijn we te vinden?

Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Spaarne Gasthuis Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

www.spaarnegasthuis.nl

Spaarne Gasthuis Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

Spaarne Gasthuis Heemstede

Händellaan 2A
2102 CW Heemstede

info@spaarnegasthuis.nl